

Shri Raghunath Temple MSS. Library,
JAMMU

No. ४७५२

Title कर्म विपाकठ

Author *

Extent ४ पत्राणि Age *

Subject धर्म शास्त्रम्

कर्मविपाकः

ध ७ ५१ ✓

५७५१

५७५१

कर्म-
विष्णु.
९

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ जिनारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमं देवीसरस्वतीया संततो जयमुदीरयेत् ॥ नारदो
वाच केन कर्मफलप्राप्तिदुःखं केन च कर्मणा सर्वजन्मकृतं कर्म प्रायश्चित्तं कथं भवेत् ॥ सुतो वाच पुराकृत
युगस्यादौ ब्रह्मलोकगतो मुनिः ॥ १ ॥ ददर्श ब्रह्मलोकं प्रासर्वज्ञं सपितामहं ॥ २ ॥ विनयेनोपसंगम्या कृत्विर्वचनम
ब्रवीत् ॥ भगवन् वदसोऽस्मि भक्तोऽसि जनवत्सल ॥ ३ ॥ यत्तु राताश्च सर्वाश्च ज्ञायंते केन कर्मणा ॥ ४ ॥ अंजनासेदजा
श्रेष्ठोऽद्विजाश्च जरायुजः ॥ ५ ॥ उत्पन्ना कर्मणा केन केन कर्म प्रलीयते ॥ पुनश्चाप्यमुं संपदे हंत न मे ब्रह्मिण्युनिश्चितं ॥ ६ ॥
ब्रह्मो वाच साधुपुत्रत्वाद्यष्टौ लोकोऽदरा हतवे ॥ कथं याचिनः संपदे होत्वस्मै न गतिरित्येव ॥ ७ ॥ पंचैता
न्यपि स्थितं तेन ह्लादेन रमालिका ॥ आयुः कर्मवर्षितं च विद्याविधनमेव च ॥ ८ ॥ यथा गवो सहस्रेषु वत्सो
विंदति मातरं तथा सर्वकृतं कर्म कर्तारमनुपपद्यति ॥ ९ ॥ दीपवह्नियथा योगादृह्यते तैलसंयुतं तथैव
दह्यते वायुः ॥ सुकृतं वाप कर्मणा ॥ १० ॥ ब्रह्मो वाच शुभया जन्मभिः ॥ सर्वत्र तत्तुल्यं संपन्नं तज्जस्य पाप
नाशार्थं साक्षादेतुं ददाम्यहं ॥ ११ ॥ मोक्षदो वा सुदेवोऽसि सर्वशास्त्रे पुगीयते तस्मात्तु किं प्रदायुनेत्रा
ण्ययं ददाम्यहं ॥ १२ ॥ कल्पितं कल्पनापारमिद्विषुर्दुर्लभं भुवि तत्स्वीतयेदि जाग्राय कल्पयेत्तुं ददाम्यहं ॥ १३ ॥
रुद्रप्रियां लोकवशं परमं शान्तिदायिनीं देहाहर्षं सुखोद्यन्तां गुरुयेतुं ददाम्यहं ॥ १४ ॥ नारद उवाच
अंगभारस्थूलदेहमार्गे गच्छति दुःखितः ॥ सर्वजन्मनिकोरोषः काक्षातिकेन कर्मणा ॥ १५ ॥ ब्रह्मो वाच
सर्वजन्मनि सो वै प्रथमांडादो राजहारिणो ॥ तेन वा येन स्थूलसुक्ष्मोसलकायिणीति ॥ १६ ॥ परद्रव्यासहनी च ज
नदुस्वी भवेत्सदा सर्वपापस्य नाशार्थं विष्णुं कृत्विर्नरोत्तमः ॥ १७ ॥ तेन दानजपं कुर्यात्तुं कुर्याद्यथा वि
तो वस्त्रं रजतं रत्नं वैष्णवात्रफलैर्युतं दद्यात्तु जन्मने दानं सद्यः कल्पनाशान्तिं अश्विन्याहमभूय एव च पात्र

॥ १८ ॥
नाथयतिभिः ॥ १९ ॥

अष्टो५

विप्राय वेदविउषेदानं दत्वा शुचिर्भवेत् नारद उवाच एककन्यामवेद्यस्य पुत्रश्चैव न संभवेत् २० किं पापं क्रियते तेन क
कथा सर्वजन्मनः ब्रह्म उवाच सर्वजन्ममवेदि प्रोक्तवते त्रं सरवयेत् यवान्मम तत्तै गोचक्रो यैकत्वात् ब्राह्मणः २१ विप्रो
हनति गे शी ब्रह्मा कन्यामदसंभवा नेत्रे बुद्धयते पुत्रो विभुजन्मसु २२ विपाक कृपते सोपि प्रायश्चित्तं यथाक्रमं येन चैव
सर्वसां च स्वात्मस्य ग्रादिसंयुता २३ स्वर्णं प्रतिमां गां च वत्सं कृत्वा चरोप्यक आकाशरक्तवस्त्राणां होमं कृत्वा यथाविधिः २४
अथ त्रिणोतिमंत्रेण जुहुयात्तिलसर्पिषा विप्राणां भोजनं दत्वा पुनश्चातिमेव च २५ तस्मात्पारिप्राणतां कर्म प्रोक्तं शुद्धा
तिमानवाः प्रायश्चित्ते कृते कर्म पुत्रो भवति नान्यथा २६ नारद उवाच स्थियश्च चद्रो यस्य न रं पति च पुनः पुनः तैर्न दुर्कि
कृतं पापं तन्ने ब्रह्मिणा मरुः ब्रह्म उवाच नारीणां चैव विज्ञेन विषयास्त्यादिवातकैः विना परायेणो हतिना पां ना प्रापु
नः पुनः २८ हेम रूप्यमयी नारी वस्त्रालंकारसंयुतां दुर्गोत्सवं तदा ऊर्ध्वो होमं कृत्वा यथाविधिः २९ गार्ग्यमिष्टुन दानेन भा
यी दोषादिशुद्धाति विप्राणां दशसंख्यानां दंयतीनां च भोजयेत् ३० स्रजये द्वेधुष्ये श्ववस्त्रालंकारोः शुभैः भार्यायाप
विनिर्मुक्तं तदा भवति नान्यथा ३१ नारद उवाच विथवा भवति सा नारी बालरं डा बालरं डा यथा भवते किं पापं क्रियते तेन
तासां दोषान्न दस्य मे ३२ ब्रह्म उवाच स्वपुतिं च विषं दत्वा परपुरुष रता भवेत् मृत्युमिह तिभर्तुश्च सारं डा भवति अवे ३३
भर्तारं स्रजये चित्रं सानारी पुत्रसंयुतां जायेते परमायुषः जायते परमा गतिः ३४ तस्मात्पतिः सदा भूजो भर्तारं सह गामिनी
त्रिकोटिश्च उको विष्णुश्च वज्रो मशरौ रगा नावत्काले वसेत् स्वर्गं भर्तारं सदमोदते कोचनं प्रवृत्तं नाना गयत्तो यति ३५ मुक्तादि
पंचरत्नानि नारिकेलफलैश्च तैर्नीर्यस्नानप्रदानं कृत्वा प्रीत्यर्थं हेतवे ३६ विष्णोराटमंत्रेण जाप्यमष्टसहस्रं नारद उवाच
अपुत्रो विनरः कस्यास्य पुत्रो न जीवति ३८ परुपुत्रो भवेद्यस्य नान्यद्विच्युतिर्भवेत् ते नरैः किं कृतं पापं तन्नेव दस्वयं भुव ३९
ब्रह्म उवाच अणुसंवेधिना सर्वपुत्रदारापुष्टया कर्मणो यार्जिते पुण्येन च्छुण्यो हितो तम दिग्वंशं संगे हृष्टा जसिं भस्मयस
भाग्यहीनानयं पतिगंगा यश्चि चार्भकं ४० न्यासाय हारकपुत्रं त्वजसं वेधने पुरं रिपुं लभ्यमुपासीनं पुत्राः पंचविधास्तः
न्यासापेक्षारकः पुत्रः पुत्रसंवेधिकं परं गुणावां रूपवोश्चैव सर्वलक्षणसंयुतं ४१ भक्तिचंद्रीये पुत्रतस्यान्वादिने दिने प्रियता
यश्चुरावाणीह संहरं चंद्रीयेत् स्वयं शास्यततो द्वयोः प्रीतिमुत्पाद्य चोदः यथा तेन प्रदानं च न्यासाय हारके पुरा ४२ ॥

क. वि.
क. २

उत्सवेवमहाभागदाहोप्राणनाशानं सादसंतस्यसोदत्तापुत्रोभूताग्रगण्योः ५५ अस्यापुषस्तस्यपुत्रोमरणसोपिगच्छति उरवेदयात्रयातोवं
हतप्रतेपुनः पुनः ५६ यदाहं पुत्रपुत्रपुत्रेति विलापेप्रकरोति सः तदाहासं करोत्येवकस्यपुत्रोदिकः पिता ५७ अनेनापिदूतंन्यासंनदत्तंपापचारिणा
इवापहारितोनायिममप्राणप्रियाः पिता ५८ पुः खिनमृहतीचेनक येजीयान्यसयनः तदाउः खप्रदाहेउचमृहताउत्तमं ५९ तेनपापेननप्येतिपुत्राये
७० पुनः पुनः पुनः नमनिवेश्यप्रदयापहारकः ७१ नयेनारवमृहतादि विनाताहदिजातमः तस्यपापेनन प्रपेतिपुत्रायेवपुनः पुनः ५९ वषमेका
त्रिकेपंचासप्राप्यनवसंक्रमान विपाकंत्रियतेतेनपुनर्जन्मनकर्मणः ५० येनुंयैवेसवत्सास्यसर्णीष्टगादिसंपुतां सुवस्त्रात्रपसंपत्रा
सुशीलंचपयस्विनीं विप्रायवेदविद्वेदानंदद्याद्युश्रुति स्वरणी प्रतिमाकृत्वायावत्पुत्रास्तुसंख्यया ५२ होमंरुत्वात्र
दानंयवेणुपात्रपल्लेपुतं यावत्संख्याग्रहेद्रव्यतस्पायंपरिदीयते चतुः पंचडाडांशंवा नवांशं च दशांशं तकम् वि
स्तुमागध्यतेमंत्रैः पुनराद्यावतोत्सुकैः ५३ जाप्येनहोमदानेद्युपुत्रोभवतिनान्यथा ॥ प्रयवृषराशिनाम
वारहराशिनस्तत्रेभेदुडांजातिकोश्रीनामवनवासीपराईस्त्रीचुराईतिसदोषेतंवंसकिनास्तिभईदे पंचके
न्यात्रयेकीदेहिनेतोरेकीयोतीपांचदेहिवंसहोईस्त्रीउरुषसंगकुचेवेदी ४ वृषराशियाले ५ तित्रीवर्मविपाके
ब्रह्मनारदसंवादेकर्मकथनंनामहितीयोध्यायः २ नारदउवाच स्वपादकर्णस्पृशत्वाद्यष्टंगंखुरांश्चरो
प्यस्यचपंचकर्वीतताम्रस्यपुष्टापलविशताश्चकांसस्पुष्टंदिगुणंश्चताम्रात् एवरुतंपुत्रपयस्विनीनां सुवे
स्त्रवेष्टांचदिजोत्रमाय मृत्युंजयस्यगायत्राजाह्यं समसहस्रकम् विलोमदस्रनाम्राश्चपांचवपातसत्रकं
विशत्येकंपठेत्पातुंदुर्गीयोकर्मपंचके दशसोवर्णकेष्टंगेस्वरपंचयलान्विताः पंचाशत्यलिकांस्पाताम्रैवा
पितयेवच येन्वाविउणितं वस्त्रं स्मृतंश्चापिमनुक्रमः ब्रह्मउवाच कणसंवंधनंपुत्रं प्रबलासितवाग्रतः हृणयस्य
गृहीत्वापिप्रयातिमरणंनरः अर्थादातासुतोभूत्वाभ्राताभार्याश्चवापिता मित्रसंवंधिवगतेदुष्टेष्टेवात्सदैवसः
पुण्यनेवसदृष्टेयतसंक्रोतिष्ठरोवृत्ति जल्पतेनिष्ठुरेवाकांसर्वदास्वजनेषु च ३ मिष्टंमिष्टं हिसोत्पानिभो
गान्धर्वंतिनित्यशः यत्तकर्मकरोतिमंदौरवर्मणिसस्पृह ४ चौरकर्मगृहाद्व्यवर्धमाणाः सजुष्यति पितरंमा

उत्ति तं वादिने दिने ६१ आवक आस कृत्वे वदु नि पुर थाषकः एवमुक्ता नते द्यो मयेन यरिति वति ६२ जात कर्म मि मि की ल्ये इवां म्हा ॥
 ति नित्य वाः पुनर्विवाह संयोगाना नाभे रने कथा ६३ एवं से ती पते द्यो योर वं कर्म की यते व र्जति हि सु दु मि त्रे नर स्य च दु सु कर्मणः ६४ से दं दु
 स ले श्वे व के पा वा ते द ६५ गोः स्य जे पित र स्य ह द येन चि शी यते ६५ आ दु का ची ति ना ना नि न क र ति ते दा त्म नी प र्ज न न नि त जी च न म्हा
 न दी य ते त दा ६६ कर्मणा ते न भो पुत्रः दी र्घ ७३ः प्र ला श्य ति हा द रो न व ते स्तान् वि शी च ते धा क्स्मात् ६७ त स्य पु त्रान जी व ति यो व ने वा र्क णे वा ॥
 आ स्य पा या ग म ने न के पु त्रो न श्य ति ते भ्रू वे द श वा ली ग मा ना च व त्ता वि ति वि था नि च व र ए प्र व ह ता भा र्ग्य कृ ता च रो ष्य की म ६८ को स्य पा
 द्ये ऊ र्ग्यो हो मं कृ ता य धा वि धिः उ र्गी च श्र व ये दौ म्हा मं ग ल दा पि नी म् ७० ग व त्री म यु त्जा य त स्य पा व यो ह ति ब्र ह्म उ वा च श र्व ज न्म नि न जी व ति
 प्र वे द स्य नि न कः ७१ अ य म् स त्रे कृ ता किं चि द्वा न न दी य ते आ स्य पा ग म ने ग ले न स्मात् पु त्रा अ जा य ते ७२ पि ७७ प्र व द्वा मि त वा ये स नि यु ग व वा
 ले व य सि सं प्रा मे रि प्र ते व र्ज ते स दा ७३ पि त र मा त र लो के मो ह ये दी न सी थि तेः हा स्य न तं न मु क्ता नं पि त से तो ष वे न र्ग ७४ सि हे दा वा पु न र्म र्म पु त्रा
 पु त्रो पि जा य ते पु न र्ज न्म पु न र्म त्मु र्ब वे रा नु सा र तः ७५ ज न्म नः श र्व नि षो वा ल क हे ति ति ता शः ७६ पु त्रो ह तौ ये न स पु त्र स्त न क र्म णः ७६ मे र्ज
 म र्म च ता र वि स्ती र्ण दी र्घ न त्सा ज ले न श्र ति ते ऊं भं पं च र त्फ लै र्यु तं ७७ कृ षां ड श्रो त या पं च र त्त्र न्न गो र स सं पु तः हि र ण्य द्य तौ ल्कां
 दे या श य्वा य धा वि धिः वा ल स्य पु त्रि मो कृ ता स च स्म र ण व र्ण ने पा य सं कि ते हो म ग य त्री मुं व ता य नः ७८ वा ल कं पु त्र का म स्य ग वा दा
 ने क वा च ने पु त्र यो त्र भ वे त स्य वि धा य जा य ते न रः ८० अ य तः स व त्ता मि य स्मा ल्भ म वा ति ये जा त मि त्र प्रि ये क र्ण वा ल जी डा नु ल त्तोः ८१ व यः
 ता प्रि यं क र्ण न्मा ता पु त्र नि रे न र्म म त्पा कं तो ष ये चि ते ता भो ध रि तो षि तो ८२ के रे न र्ब व मा न व प्रि य से भा व लो न च म ते ग र्क स मा दा य स्ते हे न ह दं
 पु नः ८३ च स्य वा च उ दा सी ने प्र व त्ता मि श्ण मार द मे च उ दा सी ने न भा वे न स र्व दा पि च र्ज ये त ८४ न र्दा ति त चा प्रा ति न कु दानि न नृ प्य ति न च पि
 या ति से त्सा म उ दा सी नो दि जो त्त म ८५ ना र द उ पु त्र क र्म या म ता य स्य न जी व ति पु नः पु नः व र्ष स्या ते म ना क स्मि त्त न मे द्वा दि मु वि स्त र ८६ ॥
 ब्र ह्म उ वा च आ य ना म म हा पा यः य नि षा तं नि रं त रं म गो श्वे व रा हां अ ती वि त्त ह य ते स दा ८७ एक दा म ग ग्ग वा च प ति रा म उ ला सा धा
 सं त मा पि त य त्स्व प्र ला पे कृ त वा त्स्व ह न् ८८ ते न पा पे न न श्य ति मा से ष ष्च ता म्भ जाः स व र्णा ति मो क र्ण या वे ता त्स्व य ते पु नः ८९ ता व द्वा श्र
 व षा दे या ना स्ति के र्वा स सं क्षा याल्प ला व षा न धा प्रा ति नः सु र व मा भ्युः ९० अ वे र्प दी य ते दौ नं गा व श्च व स्यु त्त म म् अ च रू द नृ पा
 णि ह र द न म नृ त्त म् ९१ त दा गा नृ य ते सो पि ह त्ता र्ण रो प णे व र् पं च र त्ते अ पा त्रे अ पं चा म त र सा नि च ९२ म र्वा र्थ दी य ते दानं वि त्रे म्
 स उ पा न हो अ म य दी य ते दान व त हो मं च पा य सं ९३ शी तं मु च्यं ति ते दो षाः स न हो पु त्र चा भ वे त ब्र ह्म उ वा च श र्व ज न्म नि चा डा लो हे ति म
 भ स व त्स क म् ९४ द ष म द्य म्मा न स्तु न श्य ति त त्सा त्थ व म् गो पि यु ने स व त्स दि हि र ण्य दि द सं यु तं ९५ रु द्रे श्व रो स दा र व प्र ति मा प
 अ कृ त्था त नो त्ति रु द्र मं त्रे ण जा यो हो यं च वा र ये त् ९६ न स्य पा पाः प्र ला श्यं ति ग र्भ र ता भ वि ष्यं ति ना र द उ वा च ग र्भ या तं शि मु क्तं ते पु त्र क
 का

सि १५

कर्म. वि.

३

सर्वजन्मनिवे प्रयश्चुडभिन्नेनापिपीडितः ५८ मां संभतयते नित्यं व्याथ वर्गे समंततः एकदा विपिने गत्वा पावौ रपितवान् ॥ ५९ ॥ मगध्वने सु
दावायेर्मयविच्छले हरिणीगर्भपातैस्त्रिभयने शावकास्तथा ६० ॥ तेषां कोलाहले प्रतापगोविस्मयमागतः मेघो हसिः कदो स्त्री चरति ॥
विणीमृगः १ शायं दत्तेतदा सर्वकलततश्च मुक्तवान् भूतवृत्तिपायेन गर्भस्य यतेन तस्यां २ न प्रपति बालकास्तस्य न जीवेति पुनः पुनः वि
पाकं क्रियते सोपि पुनर्जन्मनिदोषतः ३ रौप्यस्य बालकं कृत्वा सुवर्णस्य मृगां करेत् स्यापिता वंशपात्रे वै एजयित्वा समाहितः ४ देवदेवं म
हादेवं कान्तकमललोचनम् गंगाधरदेवदेवं नाम मितामहे सुखम् ५ नेमस्ते पश्यन्नातिनमस्ते मूलवाटि लोचनमस्ते वारदे देवि गहाणां त्वं म
हे सुखि ६ संभवाय न पेन्मं दानदेयं यथा विधिं सर्वस्मदिषी दानं वृक्षाणि सुदुर्गमहो ७ ब्राह्मणाय प्रदानेन तस्य पापप्रणाशयति नारदः ३
कृत्स्नं यश्च यस्यां गेकस्मादो वा त्रजायते ८ किं पापं क्रियते त्वेवं तन्मे वृद्धिपितामह उवाच ॥ एकादश्यादिने प्राप्तिविप्रहत्या च तदिने ९
तेन पापेन ह्यस्माकं कुषो भवति नान्यथा येन च कृत्स्नवर्णां गौ कृत्स्नवर्णं पुरंधर १० एकादश्यां कृतं होमं ब्राह्मणान् पृथ्यातुभिः ब्रह्मय
ज्ञानमंत्रेण जायते कृत्वा नृदिता ११ तदा पापप्रणाशयेत सुहो भवति नान्यथा नारद उवाच ॥ भवत्याधिर्भवेत्स्य केन पापेन जायते १२
सर्वजन्मनिको दोषः कस्मादोषो विनश्यति ब्रह्म उवाच ॥ सर्वजन्मनि विप्रो सीधनाहुते मद्गर्वितः १३ विषमदोषश्च यान विप्राणां कुलह
कृत् ब्रह्मत्वं गच्छति श्रीब्रह्मव्याधिः प्रजायते १४ पंचमयोः कृते स्नाने गोदाने च हरि उवाच ॥ वस्त्रहिरण्यदाने च द्वादश्यां भोजयेद्दिनात् तस्य पाप
प्राणं प्रपति भ्रमव्याधिगतः शुचिः नारदः सुखभोगे दत्तं भांडुर्गोपि सुखवासना १५ किं पापं क्रियते सर्वकस्मान्पापे प्रणाशयति अन्ते वक्ति सर्व
च सर्वकारयति १६ वाक्पापं कल्पसंघं पश्यन् विप्रमन्त्रे विद्यापवादि १७ तौ दंतधावन्नवर्जितः १८ निदाकरोति सर्वपापं गुणमुपजाय
ते निते द्विषश्च विप्रो दानं यिष्यान्न भोजयेत् १९ सुतीक्ष्णो दोषश्च सुगताश्च सुखा सुदोहता गौरादति च विप्रो नित्यं लेजायते मुखे २० नार
विषमत्तरसंदाहो न राणा कस्य दोषतः अस्ति पीडो देवस्य किं पापं क्रियते नरेः २१ ब्रह्म ॥ सर्वजन्मनि वे प्रवेदिधनतो भात्या धावति तस्या लोभादि
दाहेन विषमत्तरान्यथा २२ ह्यभोभादोषो एतस्मात्तद्व्यभोमतः विसृतिं दाशि वेति दानदानं च तमादया २३ एकादिकं द्वादिकं च तथैव सतत
नर विपाकं क्रियते तस्य नरा प्रायकारण २४ गोवत्सु च नृत्सु च सर्वसंयाय ब्राह्मण २५ दद्यात् २६ सर्पिं कं चै विने होमसो मचंद्रस्य सुत्तरेन २७ हिरण्य
र्णं मधुगुडं होतुं नृत्सु सस्यासितामत्स्यं दीवत्सु पुष्पं प्रतिवृत्तं सर्वसंयाय ब्राह्मण २८ दद्यात् २९ सर्पिं कं चै विने होमसो मचंद्रस्य सुत्तरेन २७ हिरण्य
दत्तिना दानं पश्यते दुदी दयेत् महेस्वरदेवदेवमा मुदेवा त्परात् २८ कुंभदाने वदते न नृत्सु च प्रप्राणप्रपति सततं सुत्रिपाते च तृतीयके वतुर्थको
पतिवे मासिकं कृत्वा सार्वदिकं वेच नाशयेतां समुत्ति प्रवा सुदेवमहेस्वरो ३० देवपादं च यत्नोदरं धनं जनेनात्रेनाम्रया ब्रह्मर्षिनिदां मत्तादिकं न क
यन्त्यस्य कृत्स्नवत्सु सो गमुपानदस्युक्तं को स्यात्तत्रेण ३१ यो मोक्तिकं ताम्रपृष्ठं विधनय दयसंनो वपुनाय ॥ ३२ याहं स्वेमं त्रैसंभवायेन द्यापरे दद्यात्
राण्यवतनमत्रैव मुदा हतं ३३ नमो महेस्वमंत्रेण यवचमंत्रे पठित्वा ३४ त्रिषादशिः ३५ द्वादशवलोचनः ३६ यस्मिन् प्रणके दोहो कृतो न कयमोपमः ३७
ने च विपाकं च नरः ति प्रविनश्यति ३८ सुतीक्ष्णो दोषो नित्यं ३९ सुतीक्ष्णं ४० मोक्तिकं ४१ मिथुनसंक्रांत्यां जपम
हाम् नृजपः ५० ३

अतोत्तरं न ऊर्ध्वं नैकन्यादानं तथैव च पुनर्नैकादशी पुण्यं कामा वैवायिना कृता ॥ १५ ॥ हितापरोपकारितायां तिनरकेपि
 ते नारद. प्रचंडाकर्कशा नारीनित्यं कलहकादिणी ॥ १६ ॥ कुचैश्चाश्रितरहितापरमर्त्री भिगमिनी भार्या चंडा
 वती यस्यास्तस्य कर्मवदस्य मे व्रह्म. ॥ १७ ॥ पुत्रप्रवक्ष्यामि यथा सर्वस्य कर्मणाः गोदृष्ट्या क्रियते तेन सा दृष्ट्या
 गृहणीते या ॥ १८ ॥ मर्त्यश्च शोषयेत्प्राणानाज्जाभंगं करोति च एतत्पापं कृतं तेन निर्दोशोऽपि भविष्यति ॥ १९ ॥
 येन सुवर्णासहितां सर्वालङ्कुरीयुतां सप्तान्नसहितां तद्वद्वा स्नाणान्मोजयेत्ततः २० गोवधादोषनिर्मुक्तो
 भार्यापि प्रियचादिनी धातिव्रता च जायेत मर्त्यराज्ञायाः कांक्षिणी ॥ २१ ॥ नारद. प्रमेयं कर्म वशीनां श्वेतपी
 तं त्रिवर्णिकम् नानावर्णं प्रमेहेन तेनैवैः किं कृतं पुरा २२ ब्रह्मड. सौवर्णं रजतं ताम्रं कांसजं स्तु मृत्तिकम् लोहं
 च वज्रसारं च विदुर्ममोक्तिं कृतया २३ चौरकर्म नैर्यैस्तु तेषां प्रमेहस्य संभवः धातुर्वायि भवेत्तस्य रोगग्रस्तः स
 दा भवेत् २४ विपाकं क्रियते सोऽपि दीयते अथ यातवः पंचरत्ना निवस्त्राणि दीयते नीलयेनवः २५ मुच्यते तेन पा
 पेन रोगमुक्तः सुखी भवेत् नारद. एकपुत्रो गृहे यस्य द्वितीयो नास्ति संभवः सर्वजन्म कृतं पापं तन्मे विस्तारतो वद २६ ब्रह्म.
 ऊलेद्विऊले विप्रः ऊलय मूर्कलस्त्रियः ऊले ज्येष्ठा सदा शृज्या सोऽवशांकारयेन्नरः २७ ज्येष्ठस्य दत्तमानं च सर्वेषां
 मयमानतः उत्वं संजति ते सर्वे तस्मात्पुत्रो द्वितीयकः २८ विपाकं क्रियते सोऽपि होमं जायं यथा विधिः कपिला
 च सवत्सां च वृद्धां च न संयुतां २९ वेणुपात्रे युतं अथैकान्नं वस्त्रं वेष्टितम् चंदनं रजतं देयं हृदयं ते पुत्रोऽपुत्रकाः ३०
 नारद. हे कन्या भविष्यत्पुनः सुतिर्न वर्तते सर्वजन्म कृतं किंतु तन्मे इह पितामह ३१ ब्रह्म. अमावास्या दिने प्राप्ते
 हतपातं कृतं पुरा हतपाते दिगीने च ढेकन्ये चंद्रोद्यतः ३२ रत्नस्य पापस्य मुद्राये चंद्रकृता तुरीयकं येन शंखसमा
 कंदयित्री लोचनं तुलं ३३ द्वितीया व्रतकर्तव्यः सपत्नीकः शुचिर्व्रतः पलाशमागधी ऊष्णमांजी शरजनी वला ३४

४५

कर्मि.
४

सिद्धार्थवचसांशुलीनवोषथः प्रकीर्तिताः एतेस्मान्नरेकार्ये तदा शुद्धं निदोषतः ३५ ना १२. कन्याश्रवणं ज्ञा-
ता केन कर्म भवेत्पिता पुत्रं कन्ययोर्जाता पुत्रो नैव कदाचन ३६ ब्रह्मसूत्रं ज्ञात्वा यस्तु जलस्थानं चरोथयेत् य-
त्तिवा तं मगवा तं तृषार्थं निवृत्तकः ३७ गावश्च वनजीवाश्च निराश्रजलवर्जिताः तेन पायेन विप्रेन्द्र कन्या ज-
न्म भवेत्ततः ३८ वापी रूपतडागादिक्रियते वृथा वैने आमेवारि वृद्धे लोये ईक्ष्मूलं विनिद्वियेत् ३९ अमावा-
स्यां कृतं प्राहुं जलदानं मने कथा श्रुत्वा तत्तलसी मूलं शिवगौरी जलं दियेत् ४० गोदानं द्वादशी देयं अमावास्यां
तथा पितृ विप्राणां भोजनं शक्त्या हेमदानं यथा विधिः ४१ सजयेद्गुरुं देवं देवस्तुतं परं जपेत् आचार्यस्मान्न मे-
त्रेण जाप्यं कृत्वा सहस्रकान् (१०००) ४२ नारदः कार्यं विद्वं भवेद्यस्य न कार्यं सिद्धये यदा ते नरैः किं कृतं कर्म तस्य
वैकथ्यं यस्मै ४३ ब्रह्म पिता संपीडितो तेन माता संपीडिता तदा तयोर्दोषेण विद्वंस्मान्न सुखं पितृदोषतः ४४ उभो-
हो चासिते पतेः स तसंक्रांतिगो यने पितृपदेऽश्वत्थपदे मन्वादिषु युगादिषु ४५ पितृकृतं पश्येत्पुत्री वैष्णवं कृत्वा हिस-
प्रतिः तदानिर्गुणदोषः स्यात्कार्यं विद्वेन जायते ४६ नरदः मां सुहृदि भवेद्यस्य कर्मणा केन जायते केन पुन्येन
मुच्यते सत्यं इति पितामह ४७ ब्रह्म उवाच सर्वं च भविते मां स दिनमेकं ज्येष्ठे नरः मरणं मां स मिच्छति मां सुहृदिः स